

Πολυμελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης: 8937/1998
Πηγή: Αρμεν. 1998, σελ. 1212

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

(1 ν. 551/1914 «περί ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχημάτων εν τη εργασία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων» 648, 652, 681 ΑΚ· 6 ν. 765/45· 38 Εισ. ΝΑΚ· 189 επ. ΕμπΝ 33 § 2 και 32 § 4 ν. 2496/1997· 72 ΚΠολΔ· 914, 330, 299, 932, 926, 927, 926, 481 επ., 410, 411, 345, 346 ΑΚ· 74, 176, 907, 908 § 1 εδ. δ', 86, 87 και 88 ΚΠολΔ· 63, 67, 82 ΚΠΔ· 321-324, 106 επ., 223 ΚΠολΔ).

Εργατικό ατύχημα. Έννοια. Ο χαρακτηρισμός του ατυχήματος ως εργατικού δεν εμποδίζεται από το λόγο ότι το ατύχημα αποτελεί αδικοπραξία προβλεπόμενη από τον ΑΚ ή από ειδικό αστικό νομοθέτημα. Όταν όμως ασκείται αγωγή από αδικοπραξία, στρεφόμενη κατά του υποκειμενικώς ευθυνόμενου τρίτου, ο οποίος δεν είναι εργοδότης του παθόντος ή δεν ταυτίζεται προς αυτόν (λ.χ. ως προστηθείς από τον εργοδότη), η αγωγή υπάγεται στην τακτική διαδικασία και όχι στην ειδική διαδικασία των άρθρων 16 § 2 και 663 αρ. 1 ΚΠολΔ. Έννοια σύμβασης εξαρτημένης εργασίας και διάκρισή της από τη σύμβαση μίσθωσης έργου. Ασφάλιση γενική ευθύνης (ατυχημάτων τρίτων). Αναφέρεται συνήθως σε όλους τους κινδύνους αστικής ευθύνης προς αποζημίωση από το νόμο, με εξαίρεση της ευθύνης αυτοκινήτου, ως προς την οποία ισχύει ο ν. 489/1976. Καλύπτει δηλαδή κινδύνους κυρίως επαγγελματικούς, επιχειρησιακούς κλπ. Σύμφωνα με τη γενική ρύθμιση, η ασφάλιση ευθύνης δημιουργεί συμβατική σχέση και, συνακόλουθα, δικαιώματα και υποχρεώσεις μόνο μεταξύ του ασφαλιστή αφενός και του αντισυμβαλλομένου ή του ασφαλισμένου, αφετέρου. Ο τρίτος που ζημιώθηκε και έχει αξίωση αποζημίωσης κατά του ασφαλισμένου, δεν μπορεί να στραφεί κατά του ασφαλιστή, παρά μόνον πλαγιαστικώς, εκτός αν προτιμά την κατάσχεση στα χέρια του ασφαλιστή, ως τρίτου. Ειδικότερα, εκείνος που έχει αξίωση αποζημίωσης έναντι οφειλέτου ασφαλισμένου για αστική ευθύνη και αδρανούντος να επιδιώξει την ικανοποίηση της αξιώσεώς του στο ασφάλισμα σε περίπτωση επελεύσεως του ασφαλιστικού κινδύνου, μπορεί να στραφεί πλαγιαστικώς κατά του ασφαλιστού και να ζητήσει την καταβολή της παροχής όχι στον ίδιο (ενάγοντα) αλλά στον οφειλέτη του (ασφαλισμένο) του οποίου ενασκείται το δικαίωμα.

Ευθεία αγωγή του ζημιωθέντος τρίτου κατά του ασφαλιστή χορηγεί μόνον ο ν. 489/1976 (άρθρο 10 § 1). Εδώ πρέπει να υπαχθεί και η περίπτωση γερανού, ο οποίος ακινητοποιημένος μέσα σε ανοιχτό χώρο εργοστασίου χρησιμοποιείται για τη μετακίνηση ή αλλαγή θέσεων διαφόρων αντικειμένων. Η προέχουσα χρήση του γερανού, στην περίπτωση αυτή, είναι ως εργαλείου και όχι ως αυτοκινήτου με την έννοια του άρθρου 1 του ν. 489/1976. Συνεπώς, σε περίπτωση ατυχήματος σε τρίτον, κατά τη λειτουργία του γερανού ως εργαλείου, δεν εφαρμόζεται ο ν. 489/76 και συνακόλουθα ο τρίτος δεν έχει ευθεία αγωγή κατά του ασφαλιστού. Συνήθως για την κάλυψη ατυχημάτων σε μια τέτοια περίπτωση συνάπτεται προαιρετική ασφάλιση, σε συνδυασμό με την υποχρεωτική ασφάλιση του ν. 489/1976, για τις ζημιές σε τρίτους από τη λειτουργία του γερανού ως αυτοκινήτου. Τα ανωτέρω όμως δεν ισχύουν αν ο τρίτος στην αγωγή του, που την στρέφει κατά του ασφαλιστή, ισχυρίζεται ότι, μολονότι δεν είναι συμβαλλόμενος στην ασφαλιστική σύμβαση, εντούτοις η τελευταία καταρτίστηκε υπέρ αυτού (ασφάλιση ευθύνης υπέρ τρίτου), οπότε στην περίπτωση αυτή μπορεί να στραφεί απευθείας κατά του ασφαλιστή, δεδομένου ότι η ανωτέρω σύμβαση μπορεί να καταρτιστεί υπό την αίρεση πραγματοποίησης του ασφαλιστικού κινδύνου, χωρίς το πρόσωπο του τρίτου να είναι εξ' υπαρχής καθ' ολοκληρίαν ορισμένο, αρκούσης της δυνατότητας καθορισμού του βάσει των στοιχείων που υπάρχουν στη σύμβαση.

Ηθική βλάβη. Η επιδικαζόμενη από το ποινικό δικαστήριο χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης είναι η ίδια που προβλέπεται από το άρθρο 932 ΑΚ, συνεπώς η τελεσίδικη επιδίκασή της από το ποινικό δικαστήριο καθιστά απαράδεκτη την εκ νέου επιδίωξή της ενώπιον του πολιτικού δικαστηρίου κατά του ίδιου προσώπου, γιατί προσκρούει στο υπάρχον δεδικασμένο. Η δεσμευτικότητα της τελεσίδικης απόφασης του ποινικού δικαστηρίου, κατά

το πολιτικό μέρος της, κρίνεται κατά τις διατάξεις των άρθρων 321 επ. ΚΠολΔ, αφού το ποινικό δικαστήριο, όταν δικάζει πολιτικές αξιώσεις, δικάζει πλέον ως πολιτικό δικαστήριο. Εφόσον ο δικαιούχος δεν ζήτησε ολόκληρη την απαίτησή του, αλλά μέρος της, δεν εμποδίζεται από το δεδικασμένο να επιδιώξει με νέα αγωγή και το υπόλοιπό της, εφόσον δεν αποτέλεσε αντικείμενο της πρώτης δίκης. Η διαδικασία ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων δεν γίνεται αυτεπαγγέλτως, αλλά σύμφωνα με τις αιτήσεις των διαδίκων και εντός των ορίων τους. Επομένως, αν ο παθών ζήτησε μέρος μόνον της απαιτήσεώς του, με την επιφύλαξη επιδιώξεως του υπολοίπου μεταγενεστέρως, δεν εμποδίζεται να προσφύγει γι' αυτό στα πολιτικά δικαστήρια, εφόσον το ποινικό δικαστήριο του επιδίκασε ολόκληρο το μικρότερο ποσό που είχε ζητήσει.

Πρόεδρος: Παναγιώτης Κατσιρούμπας.

Δικαστές: Α. Ιωσηφίδου, Γ. Ευστρατιάδης (εισηγητής).

Δικηγόροι: Ν. Πάπαρης - Ι. Λαμπίρη, Β. Θωμάς, Δ. Θωμαΐδης.

Επειδή, κατά τη σαφή διάταξη του άρθρου 1 του ν. 551/1914, όπως κωδικοποιήθηκε με το β.δ. της 24.7/25.8.1920 «περί ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχημάτων εν τη εργασία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων» και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 28 ΕισΝΑΚ, ως ατύχημα από βίαιο συμβάν, που επήλθε κατά την εκτέλεση της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής σε εργάτη ή υπάλληλο των εργασιών ή επιχειρήσεων των αναφερομένων στο άρθρο 2 του αυτού β.δ/τος, θεωρείται κάθε βλάβη η οποία είναι αποτέλεσμα βιαιότητας και αιφνίδιου επενέργειας εξωτερικού αιτίου, που δεν θα λάμβανε χώρα χωρίς την εργασία και την εκτέλεσή της υπό τις δεδομένες περιστάσεις εκτελέσεώς της (ολ.ΑΠ 1287/1986 ΝοΒ 35.1605, ΑΠ 1029/1993 ΕλλΔνη 35.1570). Ο χαρακτηρισμός του ατυχήματος ως εργατικού δεν εμποδίζεται από το λόγο ότι το ατύχημα αποτελεί αδικοπραξία προβλεπόμενη από τον ΑΚ, ή από ειδικό αστικό νομοθέτημα (ΑΠ 272/1979 ΝοΒ 27.1283, ΕφΑθ 9366/1988 ΕλλΔνη 31.1065). Στην περίπτωση όμως που ασκείται αγωγή από αδικοπραξία, στρεφόμενη κατά του υποκειμενικώς ευθυνόμενου τρίτου, ο οποίος δεν είναι εργοδότης του παθόντος ή δεν ταυτίζεται προς αυτόν (λ.χ. ως προστηθείς από τον εργοδότη), αυτή (η αγωγή) υπάγεται στην τακτική διαδικασία και όχι στην ειδική διαδικασία των άρθρων 16 § 2 και 663, αρ. 1 ΚΠολΔ (ΕφΘεσ 75/1992 Αρμ 47.921, βλ. σχετ. Α. Ντάσιου, Εργατικό Δικονομικό Δίκαιο, έκδοση 1980, τόμος Α/1, σελ. 80).

Επειδή, εξάλλου, από τις διατάξεις των άρθρων 618, 652, 681 ΑΚ και 6 του ν. 765/1945, ο οποίος κυρώθηκε με την υπ' αριθμ. 324/1946 Π.Υ.Σ. και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 38 του ΕισΝΑΚ, προκύπτει ότι σύμβαση παροχής εξαρτημένης εργασίας υφίσταται όταν, κατά τους όρους της σχετικής συμφωνίας των μερών, οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην εργασία που συμφωνήθηκε να παρέχει ο μισθωτός, χωρίς περαιτέρω ευθύνη του για την επίτευξη μ αυτήν ορισμένου αποτελέσματος, οι οδηγίες δε που παρέχονται από τον εργοδότη ως προς τον τρόπο, τόπο και χρόνο παροχής της εργασίας είναι δεσμευτικές για το μισθωτό, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να τις ακολουθεί και να δέχεται την άσκηση ελέγχου προς διαπίστωση της συμμορφώσεώς του προς αυτές και της επιμελούς και συμφώνου προς τις οδηγίες εκτελέσεως της εργασίας που του έχει ανατεθεί. Διακρίνεται δε της μισθώσεως έργου γιατί η τελευταία αποσκοπεί στην επίτευξη του συμφωνηθέντος τελικού αποτελέσματος, η πραγμάτωση του οποίου συνεπάγεται την αυτόματη λύση της σχέσεως (βλ. σχετ. Καρδαρά, εις Γεωργιάδη - Σταθόπουλου, Αστικός Κώδιξ, Ειδικό Ενοχικό ΙΙΙ, στις Εισαγωγικές Παρατηρήσεις στα άρθρα 681-702 αριθμ. 13 έως 16, Ντάσιου, ό.π., σελ. 55, Γκούτου - Λεβέντη, Εργατική Νομοθεσία, έκδοση 7η, σελ. 5-11 και τις εκεί παραπομπές στη νομολογία, ΑΠ 473/1994 ΕλλΔνη 36.157, ΑΠ 355/1990 Ελλ Δνη 31.1013, ΕφΘεσ 522/1990 Αρμ 44.547).

Επειδή, τέλος, η γενική ασφάλιση ευθύνης (ασφάλιση ατυχημάτων τρίτων) αναφέρεται συνήθως σε όλους τους κινδύνους αστικής ευθύνης προς αποζημίωση από το νόμο, με εξαίρεση της ευθύνης αυτοκινήτου, ως προς την οποία ισχύει ο ν. 489/1976. Καλύπτει δηλαδή η γενική ασφάλιση ευθύνης κινδύνους κυρίως επαγγελματικούς ή επιχειρησιακούς κλπ. Σύμφωνα δε με τη ρύθμιση που ισχύει βάσει των γενικών διατάξεων (αρθρ. 189 επ. ΕμπΝ, όπως ίσχυαν προτού καταργηθούν με το άρθρο 33 § 2 του ν. 2496/1997, ο οποίος

όμως διέπει μόνον τις υφιστάμενες, κατά την έναρξη της ισχύος του, ασφαλιστικές συμβάσεις - βλ. σχετ. αρθρ. 32 § 4 αυτού), η ασφάλιση ευθύνης δημιουργεί συμβατική σχέση και συνακόλουθα δικαιώματα και υποχρεώσεις μόνο μεταξύ του ασφαλιστή αφενός και του αντισυμβαλλομένου ή του ασφαλισμένου, αφετέρου. Ο τρίτος, που ζημιώθηκε και έχει αξίωση αποζημίωσης κατά του ασφαλισμένου, δεν μπορεί να στραφεί κατά του ασφαλιστή, παρά μόνο πλαγιαστικώς, εκτός αν προτιμά την κατάσχεση στα χέρια του ασφαλιστή, ως τρίτου (βλ. σχετ. Α. Αργυριάδη, Στοιχεία Ασφαλιστικού Δικαίου, έκδοση 1976, σελ. 104 επ., Κ. Ρόκα, Ιδιωτικό Ασφαλιστικό Δίκαιο, έκδοση 1974, σελ. 6, Ζ. Σκουλούδη, Δίκαιο Ιδιωτικής Ασφάλισης, έκδοση 1995, σελ. 361). Ειδικότερα, κατ' εφαρμογήν της διατάξεως του άρθρου 72 ΚΠολΔ, που ορίζει ότι «οι δανειστές έχουν δικαίωμα να ζητήσουν δικαστική προστασία ασκώντας τα δικαιώματα του οφειλέτη τους, εφόσον εκείνος δεν τα ασκεί, εκτός αν συνδέονται στενά με το πρόσωπό του», εκείνος που έχει αξίωση αποζημίωσης έναντι οφειλέτου ασφαλισμένου για αστική ευθύνη και αδρανούντος να επιδιώξει την ικανοποίηση της αξιώσεώς του στο ασφάλισμα σε περίπτωση επελεύσεως του ασφαλιστικού κινδύνου, μπορεί να στραφεί πλαγιαστικώς κατά του ασφαλιστού (ad hoc ΕφΑθ 2911/1979 ΝοΒ 27.1324, ΕφΑθ 260/1977 ΝοΒ 25.554) και να ζητήσει την καταβολή της παροχής όχι στον ίδιο (ενάγοντα) αλλά στον οφειλέτη του (ασφαλισμένο), του οποίου ενασκέεται το δικαίωμα (ΕφΑθ 1750/1987 ΝοΒ 35.932). Ευθεία αγωγή του ζημιωθέντος τρίτου κατά του ασφαλιστή χορηγεί μόνον ο ν. 489/1976 (άρθρο 10 § 1 αυτού). Εδώ πρέπει να υπαχθεί και η περίπτωση γερανού, ο οποίος, ακινητοποιημένος μέσα σε ανοικτό χώρο εργοστασίου, χρησιμοποιείται για τη μετακίνηση ή αλλαγή θέσεων διαφόρων αντικειμένων. Η προέχουσα χρήση του γερανού, στην περίπτωση αυτή, είναι ως εργαλείου και όχι ως αυτοκινήτου, με την έννοια του άρθρου 1 του ν. 489/1976. Συνεπώς, σε περίπτωση ατυχήματος σε τρίτον, κατά τη λειτουργία του γερανού ως εργαλείου, δεν εφαρμόζεται ο ν. 489/1976 και συνακόλουθα ο τρίτος δεν έχει ευθεία αγωγή κατά του ασφαλιστού. Συνήθως, για την κάλυψη ατυχημάτων σε μια τέτοια περίπτωση, συνάπτεται προαιρετική ασφάλιση, σε συνδυασμό με την υποχρεωτική ασφάλιση του ν. 489/1976, για τις ζημιές σε τρίτους από τη λειτουργία του γερανού ως αυτοκινήτου (βλ. σχετ. Αθ. Κρητικού, Αποζημίωση από τροχαία αυτοκινητικά ατυχήματα, έκδοση 1992, αριθ. 1477). Τα ανωτέρω όμως δεν ισχύουν αν ο τρίτος στην αγωγή του, που την στρέφει κατά του ασφαλιστή, ισχυρίζεται ότι, μολονότι δεν είναι συμβαλλόμενος στην ασφαλιστική σύμβαση, εντούτοις η τελευταία καταρτίστηκε υπέρ αυτού (ασφάλιση ευθύνης υπέρ τρίτου), οπότε στην περίπτωση αυτή μπορεί να στραφεί απευθείας κατά του ασφαλιστή (άρθρ. 410, 411 ΑΚ - βλ. σχετ. Γεωργιάδη, εις Γεωργιάδη - Σταθόπουλου, Αστικός Κώδιξ. Γενικό Ενοχικό ΙΙ, στα άρθρα 410-415 αριθμ. 35 και τις εκεί περαιτέρω παραπομπές στη νομολογία και ιδίως στην ΠρΤρικ 747/1965, ΑΠ 404/1991 ΕλλΔνη 33.553, ΕφΑθ 3044/1989 ΕλλΔνη 32.144), δεδομένου ότι η ανωτέρω σύμβαση μπορεί να καταρτισθεί υπό την αίρεση πραγματοποίησης του ασφαλιστικού κινδύνου, χωρίς το πρόσωπο του τρίτου να είναι εξυπαρχής καθολοκληρίαν ορισμένο, αρκούσης της δυνατότητας καθορισμού του βάσει των στοιχείων που υπάρχουν στη σύμβαση (ΕφΘεσ 318/1979 Αρμ 34.550).

Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, ο ενάγων στην κρινόμενη υπό στοιχ. (α') αγωγή του (κυρία), κατά τη δέουσα εκτίμηση του δικογράφου, εκθέτει ότι την 6.4.1987 συνέβη εργατικό ατύχημα στον χώρο της εργασίας του, από υπαιτιότητα των δύο εναγομένων, οι οποίοι δεν ήταν εργοδότες του, ούτε είχαν την ιδιότητα του προστηθέντος από τον εργοδότη του, με τον οποίο συνδέονταν απλώς με σύμβαση εργολαβίας, χωρίς ο τελευταίος να έχει διαφυλάξει για τον εαυτό του τη διεύθυνση και την επίβλεψη της εκτελέσεως του έργου. Ειδικότερα, η υπαιτιότητά τους συνίσταται σε αμέλεια περί τη συντήρηση και το χειρισμό του αναφερομένου στην αγωγή ανυψωτικού μηχανήματος (γερανού), συνεπεία της οποίας ο ίδιος (ενάγων) τραυματίστηκε σοβαρώς και κατέστη ανίκανος για κάθε είδους εργασία, κατά τα εκτιθέμενα λεπτομερώς στο δικόγραφο. Ενόψει δε όλων αυτών ζητά να εκδοθεί προσωρινώς εκτελεστή απόφαση του Δικαστηρίου τούτου, που να υποχρεώνει τους εναγομένους [την 3η εξ αυτών, διότι δυνάμει εγκύρου ασφαλιστικής συμβάσεως που καταρτίστηκε υπέρ αυτού (ασφάλιση ευθύνης υπέρ τρίτου), είχε αναλάβει την έναντι τρίτων αστική ευθύνη από ζημιές - βλ. ειδικώς την 7η σελίδα της αγωγής] να του καταβάλουν, εις ολόκληρον έκαστος και νομιμοτόκως από την επέλευση της αδικπραξίας (6.4.1987), άλλως από την επίδοση προγενεστεράς αγωγής του (2.3.1992), που απορρίφθηκε για τυπικούς λόγους από το

Μονομελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, το ποσό των 10.000.000 δρχ. ως χρηματική του ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη εκ της αδικοπραξίας. Τέλος, ζητά να καταδικαστούν οι εναγόμενοι στη δικαστική του δαπάνη.

Επειδή η αγωγή του, όπως εκτιμήθηκε, αρμοδίως καθ' ύλην και κατά τόπον φέρεται για να δικαστεί από το Δικαστήριο αυτό με την προκείμενη τακτική διαδικασία (αρθρ. 18 αριθμ. 1, 22 και 37 § 1 ΚΠολΔ) και σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 914, 330, 299, 932, 926, 481 επ., 410, 411, 345, 346 ΑΚ, 74, 176, 907, 908 § 1 εδ. δ' ΚΠολΔ, εκτός από το περί καταβολής τόκων αίτημά της, που κρίνεται νόμιμο για το χρόνο μετά την επίδοση της επικαλουμένης καταψηφιστικής αγωγής, που απορρίφθηκε για τυπικό λόγο, άλλως από της επιδόσεως της κρινομένης αγωγής. Και τούτο γιατί επί αδικοπραξίας τόκοι οφείλονται από της οχλήσεως, όχληση δεν επέρχεται και με την επίδοση καταψηφιστικής αγωγής, ανεξαρτήτως του αν απορρίφθηκε για λογούς μη ουσιαστικούς (ΑΠ 18/1993 ΕΣυγκΔ 1995.188). Επομένως, πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω κατ' ουσία, δεδομένου ότι ο κυρίως ενάγων κατέβαλε το ανάλογο τέλος δικαστικού ενσήμου, με τ' αντιστοιχούντα σ' αυτό ποσοστά υπέρ του ΤΑΧΔΙΚ και του ΤΝ (βλ. το υπ' αριθμ. .../1998 διπλότυπο της αρμοδίας ΔΟΥ/ΕΔΕΘ, σε συνδυασμό και με την υπ' αριθμ. .../1998 απόδειξη της ΕΤΕ, που προσκομίζει).

Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 86, 87 και 88 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι η προσεπίκληση, που είναι διαδικαστική πράξη με την οποία εξαιρετικώς επεκτείνονται τα υποκειμενικά όρια της εννόμου σχέσεως της δίκης έναντι τρίτων, δεν είναι γενικώς δυνατή, μεταξύ δε των περιπτώσεων που είναι επιτρεπτή, περιλαμβάνεται και η προσεπίκληση του λεγομένου δικονομικού εγγυητή (αρθρ. 88 ΚΠολΔ). Βάση της προσεπικλήσεως αυτής και της, τυχόν ενωθείσας μ' αυτήν παρεμπίπτουσας αγωγής αποζημιώσεως, είναι κάποια προϋφισταμένη έννομη σχέση, είτε εκ του νόμου είτε εξ αδικήματος, και από την οποία προκύπτει υποχρέωση του προσεπικαλουμένου - τρίτου να καταβάλει στον προσεπικαλούντα - εναγόμενο την αποζημίωση που ζητά από τον τελευταίο ο ενάγων με την κύρια (βασική) αγωγή του (Εφ Αθ 10895/1988 ΕλλΔνη 33.908, ΕφΘεσ 658/1988 Αρμ 42.465). Κατά συνέπεια, απαραίτητο στοιχείο για τη νομιμότητα της προσεπικλήσεως και της τυχόν ενουμένης αγωγής αποζημιώσεως είναι ν' αναφέρεται σ' αυτήν η ύπαρξη, μεταξύ προσεπικαλούντος και προσεπικαλουμένου, εννόμου σχέσεως. Ο ισχυρισμός, επομένως, του προσεπικαλούντος, ότι ευθέως υπόχρεος προς αποζημίωση έναντι του ενάγοντος δεν είναι ο ίδιος αλλά ο προσεπικαλούμενος, καθιστά αυτές (προσεπίκληση και ενουμένη αγωγή αποζημιώσεως) μη νόμιμες και απορριπτέες (ΑΠ 690/1985 ΕλλΔνη 27.91). Εκ των ανωτέρω παρέπεται ότι ο εναγόμενος προς καταβολή αποζημιώσεως, συνεπεία αδικοπραξίας, είναι κατά το νόμο δυνατόν να προσεπικαλέσει στην ανοιγείσα δίκη τους λοιπούς συνυποχρέους, κατά των οποίων έχει δικαίωμα αναγωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 926 και 927 ΑΚ, δεδομένου ότι η διάταξη του άρθρου 927 ΑΚ δεν εφαρμόζεται μόνον όταν όλοι οι εξ αδικοπραξίας συνοφειλέτες ευθύνονται υποκειμενικώς, αλλά και όταν ευθύνονται αντικειμενικώς (ΕφΑθ 4155/1986 ΕλλΔνη 27.1327). Όμως, δεν είναι παραδεκτή και νόμιμη τέτοια προσεπίκληση, αν προσεπικαλείται τρίτο πρόσωπο, στην αποκλειστική υπαιτιότητα του οποίου αποδίδεται το ατύχημα και ζητείται (με την συνήθως παραλλήλως σωρευόμενη αγωγή) η καταδίκη του προσεπικαλουμένου να καταβάλει στον προσεπικαλούντα κάθε ποσό, που ο τελευταίος θα υποχρεωθεί να καταβάλει στον ενάγοντα της κύριας αγωγής. Σε μια τέτοια περίπτωση, αν δηλαδή κριθεί αναίτιος ο προσεπικαλών, θ' απορριφθεί η εναντίον του αγωγή και δεν θα υπάρχει δικαίωμα αναγωγής κατά του προσεπικαλουμένου (ΕφΑθ 1753/1983 ΕΣυγκΔ 11.526). Αντιθέτως, είναι παραδεκτή και νόμιμη, αν επικαλείται συνυπαιτιότητα του προσεπικαλουμένου, ζητά δε να καταδικαστεί να του καταβάλει ο,τιδήποτε ποσό θα υποχρεωθεί να καταβάλει ο ίδιος στον ενάγοντα της κύριας αγωγής, κατά την αναλογία του πταίσματός του. Δηλονότι, με την προσεπίκληση αυτή μπορεί να ενωθεί και παρεμπίπτουσα αγωγή αποζημιώσεως, υπό την αίρεση ευδοκιμήσεως της κύριας αγωγής (αρθρ. 69 παρ. 1 εδ. ε' ΚΠολΔ, βλ. σχετ. ΕφΘεσ 658/1988 ό.π., ΕφΑθ 1189/1989 ΑρχΝ 40.45).

Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, οι 1ος και 2ος των εναγομένων της υπό στοιχ. (α') κύριας αγωγής, στην υπό στοιχ. (β') προσεπίκληση - παρεμπίπτουσα αγωγή τους, εκθέτουν ότι εις βάρος τους ασκήθηκε η ως άνω κύρια αγωγή, το περιεχόμενο της οποίας παραθέτουν

αυτολεξεί. Ότι, περαιτέρω, ο προσεπικαλούμενος - παρεμπιπτόντως εναγόμενος, δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως έργου που κατήρτισε με την εταιρία «Φ.-Τ.» ανέλαβε την υποχρέωση, έναντι αμοιβής, να προβεί στην αποσυναρμολόγηση και μεταφορά διαφόρων μηχανημάτων, από τον 3ο όροφο ενός κτιρίου των εγκαταστάσεών της στο ισόγειο. Ότι, προς τούτο, χρησιμοποιήθηκε ο, αναφερόμενος στην κυρία αγωγή, υπ' αριθμ. κυκλοφορίας ΜΕ ... τηλεσκοπικός γερανός, ιδιοκτησίας του πρώτου εξ αυτών, που τον εκμίσθωσε στην εργοδότη εταιρία («Φ.-Τ.»), με χειριστή τον δεύτερο. Ότι ο προσεπικαλούμενος - παρεμπιπτόντως εναγόμενος, κατά την εκτέλεση του έργου, έδωσε εντολές στον, εξ αυτών, χειριστή του γερανού (2ο), καθόσον δεν υπήρχε οπτική επαφή μεταξύ της καμπίνας του γερανού και του κτιρίου, συνεπεία δε της αμελούς συμπεριφοράς του, όπως αυτή με πληρότητα καθορίζεται στο δικόγραφο, κατέστη συνυπαίτιος κατά ποσοστό 95% για την πρόκληση του επιδίκου ατυχήματος, που είχε ως συνέπεια τον τραυματισμό του κυρίως ενάγοντος. Ενόψει δε όλων αυτών, τον προσεπικαλούν να παρέμβει στην εκκρεμή δίκη, με τη σωρευόμενη δε παρεμπιπτούσα αγωγή τους ζητούν να εκδοθεί προσωρινώς εκτελεστή απόφαση που να τον υποχρεώνει να τους καταβάλει οιοδήποτε ποσό θα υποχρεωθούν οι ίδιοι (παρεμπιπτόντως ενάγοντες), να καταβάλουν στον κυρίως ενάγοντα, σε περίπτωση ολικής ή μερικής ουσιαστικής ευδοκιμήσεως της κυρίας αγωγής, αποτελούμενο από κεφάλαιο και τόκους, κατά την αναλογία του πταίσματός του, νομιμοτόκως από της επιδόσεως της αγωγής. Επιπροσθέτως, ζητούν ν' απαγγελθεί εις βάρος του προσωπική κράτηση διαρκείας ενός (1) έτους, λόγω της αδικοπραξίας. Επικουρικώς ζητούν τα ανωτέρω, κατά τις διατάξεις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού. Τέλος, ζητούν να καταδικαστεί στη δικαστική τους δαπάνη.

Επειδή και η υπό στοιχ. (β') παρεμπιπτούσα αγωγή τους αρμοδίως καθ' ύλην και κατά τόπον φέρεται για να δικαστεί από το Δικαστήριο αυτό με την αυτή, ως άνω, τακτική διαδικασία και είναι νόμιμη κατά την κυρία βάση της, στηριζόμενη στις αμέσως ανωτέρω αναφερόμενες διατάξεις, καθώς και σ' εκείνες των άρθρων 316 ΑΚ και 176 ΚΠολΔ (ΕφΑθ 6915/1984 ΕλλΔνη 26.481). Το παρεπόμενο όμως αίτημά της, περί απαγγελίας δηλαδή προσωπικής κρατήσεως εις βάρος του παρεμπιπτόντως εναγομένου, είναι απορριπτέο ως μη νόμιμο, διότι η επίδικη αξίωση των παρεμπιπτόντως εναγόντων δεν πηγάζει από την αδικοπραξία, αλλ' απευθείας από το νόμο (927 ΑΚ, βλ. σχετ. ΕφΑθ 14343/1988 ΑρχΝ 41.427, ΕφΑθ 7543/190 αδημ., Κρητικού, ό.π., αριθμ. 2621). Ομοίως απορριπτέα είναι και η επικουρική της βάση, δεδομένου ότι πρόκειται περί αναγωγής εκ του νόμου, με εσωτερική έννομη σχέση της αδικοπραξίας (αρθρ. 927 ΑΚ).

Επειδή, κατά τα λοιπά, πρέπει και αυτή να ερευνηθεί περαιτέρω κατ' ουσίαν, δεδομένου ότι οι παρεμπιπτόντως ενάγοντες κατέβαλαν το ανάλογο τέλος δικαστικού ενσήμου, με τ' αντιστοιχούντα σ' αυτό ποσοστά υπέρ του ΤΑΧΔΙΚ και του ΤΝ (βλ. το υπ' αριθμ. .../1998 διπλότυπο της αρμοδίας ΔΟΥ/ΕΔΕΘ, σε συνδυασμό και με την υπ' αριθμ. .../1998 απόδειξη της ΕΤΕ, που προσκομίζουν), απορριπτόμενης ως μη νομίμου της ενστάσεως 5ετούς παραγραφής που προέβαλε ο παρεμπιπτόντως εναγόμενος (βλ. τις προτάσεις του), διότι η αξίωση για αναγωγή υπόκειται σε αυτοτελή 20ετή παραγραφή (αρθρ. 249 ΑΚ), αν δεν προκύπτει βραχύτερη παραγραφή (και εν προκειμένω δεν προκύπτει τέτοια) από την εσωτερική σχέση (βλ. σχετ. Γεωργιάδη, εις Γεωργιάδη - Σταθόπουλου, ό.π., στο άρθρο 927 αριθμ. 25 και τις εκεί περαιτέρω παραπομπές στη θεωρία και νομολογία).

Επειδή η 3η των εναγομένων της, υπό στοιχ. (α'), κυρίας αγωγής («Ε. ΑΕ»), απαντώντας στην κυρία αγωγή συνομολογεί την επικαλούμενη από τον κυρίως ενάγοντα σύμβαση ασφαλίσεως, προβάλλει όμως την ένσταση της τριετούς παραγραφής της επιδίκου αξιώσεως του τελευταίου (βλ. τις προτάσεις της, όπως εκτιμώνται από το Δικαστήριο), που είναι νόμιμη, στηριζόμενη στη διάταξη του άρθρου 195 ΕμπΝ (βλ. Στ. Σταυρόπουλου, Ερμηνεία Εμπορικού και Ναυτικού Δικαίου, έκδοση 1986, στο άρθρο 195 § 1 α'), η οποία εφαρμόζεται εν προκειμένω, αφού είχε συμπληρώνει η προβλεπόμενη απ' αυτήν 3ετής παραγραφή προ της ενάρξεως ισχύος του άρθρου 10 του ν. 2496/ 1997 (βλ. αρθρ. 18 ΕισΝΑΚ).

Επειδή, από τα προαποδεικτικώς προσαγόμενα με επίκληση έγγραφα, η ένστασή της αποδεικνύεται ουσία βάσιμη, δεδομένου ότι η 3ετής παραγραφή της αξιώσεως του κυρίως ενάγοντος άρχισε να τρέχει από την 1.1.1988 (αρθρ. 195 ΕμπΝ), ενώ η επικαλούμενη από τον κυρίως ενάγοντα υπ' αριθμ. καταθέσεως 537/ΕΡ-ΔΙ 13/9.1.1992, όμοια αγωγή του, που ασκήθηκε αναρμοδίως ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, επεδόθη για

πρώτη φορά στην ως άνω ασφαλιστική εταιρία την 4.9.1992 (βλ. την υπ' αριθμ. .../4.9.1992 έκθεση επιδόσεως του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο Αθηνών Σ.Κ., που προσκομίζει ο κυρίως ενάγων), ήτοι μετά τη συμπλήρωση 3ετίας από την προαναφερόμενη ημεροχρονολογία.

Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κυρία αγωγή πρέπει ν' απορριφθεί κατ' ουσίαν αναφορικός με την 3η των δι' αυτής εναγομένων, η δε μεταξύ αυτής και του κυρίως ενάγοντος δικαστική δαπάνη πρέπει να συμψηφιστεί στο σύνολό της, κατ' άρθρο 179 ΚΠολΔ (εύλογες αμφιβολίες).

Επειδή, περαιτέρω, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 247, 251, 261, 263, 270, 298, 914, 932 και 937 § 1 ΑΚ συνάγεται ότι, στην περίπτωση αδικοπραξίας, από την εκδήλωση του ζημιογόνου γεγονότος γεννάται υπέρ του ζημιωθέντος αξίωση αποζημιώσεως για την όλη και τη μέλλουσα, προβλεπτή κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, ζημία, αλλά και αξίωση χρηματικής ικανοποίησης του λόγω ηθικής βλάβης (ΕφΑθ 1/1994 ΕλλΔνη 35.1689). Και εφόσον η δικαστική επιδίωξη της είναι δυνατή, αρχίζει η διαδρομή του χρόνου παραγραφής της, που είναι, κατά τον κανόνα του τελευταίου ως ανωτέρω άρθρου, πενταετής, αφότου ο ζημιωθείς έλαβε γνώση της ζημίας και του προς αποζημίωση υπόχρεου (ΑΠ 821/ 1982 ΔΕΝ 38.1055). Τρέχει δε έκτοτε ο χρόνος παραγραφής της αξιώσεως αποζημιώσεως για όλες τις μερικότερες επελθούσες και μέλλουσες να επέλθουν ζημίες, εκτός εκείνων των οποίων δεν είναι δυνατή η πρόβλεψη κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων. Περαιτέρω, η άσκηση της αγωγής (η οποία ολοκληρώνεται με την επίδοσή της στον εναγόμενο), διακόπτει την, ήδη αρξαμένη και μη συμπληρωθείσα εισέτι, παραγραφή (ΕφΑθ 2335/1992 ΕλλΔνη 36.645). Αμέσως μετά την άσκηση της αγωγής αρχίζει να τρέχει η ίδια παραγραφή, δηλαδή ομοειδής με τη διακοπή, διακόπτεται δε μετά από κάθε διαδικαστική πράξη των διαδίκων ή του Δικαστηρίου. Από την επιχείρηση της νέας διαδικαστικής πράξεως αρχίζει νέα παραγραφή, ισόχρονη με τη διακοπή κατά τον τρόπο αυτό και μπορεί να συμπληρωθεί όταν παρέλθει ο χρόνος που ισχύει γι' αυτήν, αν δεν μεσολαβήσει κάποια διαδικαστική πράξη ή άλλος λόγος διακοπής, πριν από την τελεσίδικη περάτωση της δίκης (ολ. ΑΠ 1143.1983 ΝοΒ 32.673). Αν η αγωγή που ασκήθηκε (και, κατά τα ανωτέρω, διέκοψε την παραγραφή), απορριφθεί τελεσιδικώς για λόγους μη ουσιαστικούς, η παραγραφή θεωρείται ότι δεν διακόπηκε με την άσκηση της αγωγής αυτής. Ως «μη ουσιαστικοί» λόγοι νοούνται οι δικονομικοί, δηλαδή οι μη αναφερόμενοι στο υποστατό της αξιώσεως (ΑΠ 65/1991 ΝοΒ 40.1007, ΑΠ 229/1987 ΕλλΔνη 29.1354). Αν όμως ο δικαιούχος ασκήσει νέα αγωγή (ήτοι στηριζόμενη στην αυτή ιστορική και νομική αιτία - ΑΠ 65/1991 ό.π.), πριν παρέλθει εξάμηνο από τη τελεσίδικη απόρριψη της πρώτης αγωγής του, τότε η παραγραφή θεωρείται ότι έχει διακοπεί με την πρώτη (απορριφθείσα) αγωγή. Όπως δε σαφώς διαφαίνεται από τη διάταξη του άρθρου 263 § 2 ΑΚ, η εξάμηνη προθεσμία που προαναφέρθηκε αρχίζει από την τελεσιδικία της αποφάσεως που απέρριψε την αγωγή, προκειμένου δε περί εκδόσεως τελεσιδικού αποφάσεως, από της δημοσιεύσεως της (ΕφΑθ 817/1964 ΝοΒ 12.1090).

Επειδή, εξάλλου, κατά το άρθρο 63 ΚΠΔ, η περί χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής ή ψυχικής οδύνης πολιτική αγωγή μπορεί ν' ασκηθεί ενώπιον του ποινικού δικαστηρίου, υπό των κατά τον ΑΚ δικαιουμένων, κατά δε το άρθρο 67 του ίδιου κώδικα, αν καταδικαστεί ο κατηγορούμενος, η πολιτική αγωγή που κρίθηκε ήδη από το ποινικό δικαστήριο δεν μπορεί να εγερθεί πλέον ενώπιον του πολιτικού δικαστηρίου. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι η επιδικαζόμενη από το ποινικό δικαστήριο χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης είναι η ίδια που προβλέπεται από το άρθρο 932 ΑΚ, συνεπώς η τελεσίδικη επιδίκαση της από το ποινικό δικαστήριο καθιστά απαράδεκτη την εκ νέου επιδίωξη της ενώπιον του πολιτικού δικαστηρίου κατά του ίδιου προσώπου, γιατί προσκρούει στο υπάρχον δεδουλευμένο (ΕφΑιγ 42/1983 ΝοΒ 31.529). Περαιτέρω, από τις ανωτέρω διατάξεις σε συνδυασμό και προς τη διάταξη του άρθρου 82 του ίδιου κώδικα, προκύπτει ότι η δεσμευτικότητα της τελεσιδικού αποφάσεως του ποινικού δικαστηρίου, κατά το πολιτικό μέρος της, κρίνεται κατά τις διατάξεις των άρθρων 321επ. ΚΠολΔ, αφού το ποινικό δικαστήριο, όταν δικάζει πολιτικές αξιώσεις, δικάζει πλέον ως πολιτικό δικαστήριο. Από τις διατάξεις δε των άρθρων 321-324 ΚΠολΔ, που αναφέρονται στο δεδουλευμένο, προκύπτει ότι, εφόσον ο δικαιούχος δεν ζήτησε ολόκληρη την απαίτησή του αλλά μέρος της, δεν

εμποδίζεται από το δεδικασμένο να επιδιώξει με νέα αγωγή και το υπόλοιπο της, εφόσον δεν αποτέλεσε αντικείμενο της πρώτης δίκης και, κατά τις διατάξεις των άρθρων 106 επ. και 223 Κ ΠολΔ, η διαδικασία ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων δεν γίνεται αυτεπαγγέλτως, αλλά σύμφωνα με τις αιτήσεις των διαδίκων και εντός των ορίων τους. Επομένως, αν ο παθών ζήτησε μέρος μόνον της απαιτήσεώς του, με την επιφύλαξη επιδιώξεως του υπολοίπου μεταγενεστέρως, δεν εμποδίζεται να προσφύγει γι' αυτό στα πολιτικά δικαστήρια (βλ. σχετ. ΕφΠειρ 108/1994 ΕλλΔνη 35.1689 και τις εκεί περαιτέρω παραπομπές στη θεωρία και νομολογία), εφόσον το ποινικό δικαστήριο του επιδίκασε ολόκληρο το μικρότερο ποσό που είχε ζητήσει (ΑΠ 866/1988 ΕλλΔνη 30.1323).

Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, οι δύο πρώτοι των κυρίως εναγομένων, πλην των άλλων, ισχυρίζονται ότι η επίδικη αξίωση του ενάγοντος υπέκυψε στην 5ετή παραγραφή της διατάξεως του άρθρου 937 § 1, δεδομένου ότι η αυτή (5ετής) παραγραφή ισχύει και για την ποινικώς κολάσιμη πράξη (παράβαση των άρθρων 314 και 315 ΠΚ), που επιπλέον συνιστά η επίδικη αδικοπραξία (αρθρ. 937 § 2 και 111 § 3 ΠΚ).

Επειδή ο κυρίως ενάγων, αποκρούοντας τον ισχυρισμό τους αυτόν, που συνιστά νόμιμη ένσταση στηριζόμενη στις αμέσως ανωτέρω διατάξεις του ΑΚ, προβάλλει την αντένσταση της διακοπής της αρξαμένης και μη συμπληρωθείσας εισέτι 5ετούς παραγραφής δια της ασκήσεως ομοίας αγωγής ενώπιον του εδώ Μονομελούς Πρωτοδικείου, που απορρίφθηκε τελεσιδικώς για λόγους μη ουσιαστικούς και δια της ασκήσεως της επιδικού αγωγής εντός του δμήνου από της τελεσιδικίας της, η οποία (αντένσταση) είναι νόμιμη (βλ. επίσης τις ανωτέρω διατάξεις του ΑΚ). Επομένως αμφότερες (ένσταση και αντένσταση) πρέπει να ερευνηθούν περαιτέρω κατ' ουσίαν.

Επειδή, από τα εκατέρωθεν προαποδεικτικώς και με επίκληση προσκομιζόμενα έγγραφα, αποδεικνύονται τα εξής:

Το επίδικο ατύχημα συνέβη την 6.4.1987, οπότε ο κυρίως ενάγων έλαβε γνώση της ζημίας και των υπόχρεων προς αποζημίωσή του. Επομένως, έκτοτε άρχισε να τρέχει η 5ετής παραγραφή των αξιώσεων του, εκ της αδικοπραξίας, μεταξύ των οποίων και η επίδικη, για τη χρηματική του ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη, η οποία ήταν προβλεπτή (ο ίδιος δεν επικαλείται κάποιο διαφορετικό αφετήριο της 5ετούς παραγραφής πραγματικό περιστατικό). Η παραγραφή αυτή διεκόπη δια της ασκήσεως της υπ' αριθμ. καταθέσεως 537/ΕΡ-ΔΙ 13/9.1.1992 αγωγής του κυρίως ενάγοντος ενώπιον του μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, η οποία επεδόθη στους δυο πρώτους των εναγομένων την 2.3.1992, ήτοι τριάντα δύο ημέρες προτού συμπληρωθεί η προμνησθείσα 5ετία (βλ. τις υπ' αριθμ. ... Β' και ... Β'/2.3.1992, εκθέσεις επιδόσεως του αρμοδίου δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο αυτό Α. Λ., που νομίμως προσκομίζει ο κυρίως ενάγων και επικαλείται με την εμπρόθεσμη αντίκρουσή του στο έσχατο φύλλο των προτάσεων του, απορριπτόμενου ως μη νομίμου του αιτήματος των κυρίως εναγομένων που αφορά τη μη λήψη υπόψη από το Δικαστήριο των ανωτέρω εκθέσεων επιδόσεως, για το λόγο ότι δεν γίνεται επίκλησή τους με τις προτάσεις του κυρίως ενάγοντος, δεδομένου ότι ο τελευταίος είχε υποχρέωση να τις επικαλεστεί όχι με τις προτάσεις του αλλά με την αντίκρουσή του, με την οποία προέβαλε την αντένσταση διακοπής της 5ετούς παραγραφής και προς απόδειξη αυτής). Από της ασκήσεως της ανωτέρω αγωγής, η οποία στηριζόταν στην αυτή ιστορική και νομική βάση με την επίδικη και είχε το αυτό αίτημα, άρχισε να τρέχει νέα ομοειδής (5ετής) παραγραφή, διακοπτόμενη από τις επιμέρους διαδικαστικές πράξεις των διαδίκων και του Δικαστηρίου, με τελευταία αυτήν της δημοσιεύσεως της υπ' αριθμ. 13.303/20.4.1994 οριστικής αποφάσεως του ως άνω Δικαστηρίου, που απέρριψε την αγωγή για τυπικό λόγο, ειδικότερα δε διότι εισήχθη να δικαστεί με τη διαδικασία των εργατικών διαφορών, ενώ υπαγόταν στην τακτική διαδικασία. Ανεξαρτήτως δε του εσφαλμένου της ανωτέρω αποφάσεως (δεδομένου ότι, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων των άρθρων 46 και 591 § 2 ΚΠολΔ, έπρεπε η υπόθεση να παραπεμφθεί στο παρόν Δικαστήριο για να δικαστεί κατά την προσήκουσα - τακτική - διαδικασία), πρόκειται, περί απορρίψεως της αγωγής για «τυπικό» λόγο, ήτοι για λόγο που δεν ανάγεται στο υποστατό της επιδικού τότε και τώρα αξιώσεως του κυρίως ενάγοντος. Συνακόλουθα, ο τελευταίος, για να θεωρηθεί ότι η διακοπή της 5ετούς παραγραφής είχε επέλθει τότε (ήτοι όταν ασκήθηκε η υπ' αριθμ. καταθέσεως 537/ΕΡ-ΔΙ 13/9.1.1992 αγωγή του), όφειλε ν' ασκήσει νέα και όμοια με την απορριφθείσα αγωγή, εντός δμήνου από της τελεσιδικού

απορρίψεως της. Όπως προκύπτει από την ανωτέρω απόφαση, αυτή δημοσιεύθηκε την 20.9.1994, ο δε ενάγων ισχυρίζεται ότι την επέδωσε στους εναγομένους την 20.1.1995 (χωρίς να προσκομίζει σχετικές εκθέσεις επιδόσεως). Ανεξαρτήτως όμως των ανωτέρω), είτε η απόφαση επεδόθη τότε, είτε δεν επεδόθη, ο ενάγων άσκησε οπωσδήποτε προ της παρόδου βμήνου από της ενδεχομένης τελεσιδικίας της την κρινόμενη αγωγή, η οποία επεδόθη στους δύο πρώτους των κυρίως εναγομένων την 17.3.1995 (βλ. τις υπ' αριθμ. ... Β' και ... Β'/17.3.1995 εκθέσεις επιδόσεως του αυτού ως άνω δικαστικού επιμελητή). Σημειώνεται ότι, αν η ανωτέρω απόφαση δεν επεδόθη, τελεσιδίκησε την 21.9.1997 (με την πάροδο 3ετίας - βλ. άρθρο 518 § 2 ΚΠολΔ), ενώ, ακόμη και αν επεδόθη από κάποιο διάδικο έστω και την επομένη της δημοσίευσής της (21.9.1994), είναι προφανές ότι δεν παρήλθε βμηνο από την ενδεχομένη, στην περίπτωση αυτή, τελεσιδικία της (ήτοι από την 21.10.1994 δεδομένου ότι δεν ασκήθηκε κατ' αυτής κάποιο ένδικο μέσο μέχρι και την 27.1.1998, βλ. το υπ' αριθμ. 810/1997 πιστοποιητικό της Γραμματέως αυτού του Πρωτοδικείου, που προσκομίζει ο ενάγων), αφού η άσκηση της ενδίκου αγωγής συντελέσθηκε την 17.3.1995.

Επομένως, η 5ετής παραγραφή της επιδικίου αξιόσεως του ενάγοντος θεωρείται ότι διεκόπη την 2.3.1992, όταν δηλαδή είχε επιδοθεί η πρώτη αγωγή στους ως άνω εναγομένους, ουδέποτε δε συμπληρώθηκε μέχρι τη συζήτηση της κρινόμενης αγωγής, αφού από την ως άνω τελευταία διαδικαστική πράξη του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης (20.9.1994), άρχισε να τρέχει νέα 5ετής παραγραφή, διακοπτόμενη με τις νέες διαδικαστικές πράξεις των διαδίκων ή του παρόντος Δικαστηρίου, με περαιτέρω συνέπεια ν' αρχίζει η διαδρομή νέας ομοειδούς (5ετούς) παραγραφής, μετά από κάθε διακοπή της προηγούμενης, ουδέποτε συμπληρωθείσα μέχρι τη συζήτηση της αγωγής στην παρούσα δικάσιμο [ενδεικτικώς σημειώνεται ότι η ως άνω παραγραφή διεκόπη με την επίδοση της κρινόμενης αγωγής, που έλαβε χώρα την 17.3.1995, με την αναβολή που δόθηκε κατά την αρχικώς ορισθείσα δικάσιμο της 28.5.1996 (βλ. τον φάκελλο της δικογραφίας), με την εκ νέου εγγραφή της στο πινάκιο κ.ο.κ.].

Επειδή, περαιτέρω, και η ένσταση δεδικασμένου (αρθρ. 321 επ. και 332 ΚΠολΔ), που προέβαλαν οι κυρίως εναγόμενοι (βλ. της προτάσεις, τους), ισχυριζόμενοι ότι ο ενάγων δεν επιφυλάχθηκε ενώπιον των ποινικών Δικαστηρίων για το επιπλέον ποσό της χρηματικής του ικανοποίησης, είναι ομοίως απορριπτέα κατ' ουσίαν. Και τούτο γιατί, από μεν την υπ' αριθμ. 9944/1991 απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης (το οποίο δίκασε ως πρωτοβάθμιο πολιτικό Δικαστήριο την πολιτική αγωγή του κυρίως ενάγοντος) προκύπτει ότι τότε ο κυρίως ενάγων παραστάθηκε ως πολιτικώς ενάγων για την επιδίκαση σ' αυτόν χρηματικής ικανοποίησης ποσού 1.000 δρχ. «... με την επιφύλαξη να προσφύγει στα πολιτικά Δικαστήρια ...» (βλ. την εσχάτη παράγραφο της 1ης σελίδος της αποφάσεως), από δε την υπ' αριθμ. 1626/1993 τελεσιδική απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης προκύπτει ότι τούτο δίκασε ως δευτεροβάθμιο πολιτικό Δικαστήριο την έφεση που άσκησαν οι κατηγορούμενοι - πολιτικώς εναγόμενοι κατά της προμνησθείσας αποφάσεως του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου, άρα επελήφθη της υποθέσεως όπως εισήχθη στο πρωτοβάθμιο Δικαστήριο («με επιφύλαξη» - βλ. ομοίως την 1η σελίδα αυτής). Άλλωστε, το «συμβολικώς» αιτηθέν τότε ποσό των 1.000 δρχ. από μόνο του ενέχει επιφύλαξη του πολιτικώς ενάγοντος για την περαιτέρω χρηματική του ικανοποίηση, ακόμη και αν δεν επιφυλασσόταν ρητώς (ΕφΑθ. 2184/1975 ΝοΒ 23.666).

Επειδή, από τη διάταξη του άρθρου 932 ΑΚ, προκύπτει ότι παρέχεται στο Δικαστήριο η δυνητική ευχέρεια όπως, ύστερα από εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, τα οποία οι διάδικοι θέτουν υπόψη του (όπως λ.χ. το είδος και η έκταση της προσγενομένης στον παθόντα σωματικής βλάβης, ο πόνος που δοκίμασε, οι ταλαιπωρίες που υπέστη, η ηλικία του, οι συνθήκες τελέσεως της αδικοπραξίας, η βαρύτητα του πταίσματος του αδικοπραγήσαντος, η τυχόν συνυπαιτιότητα του παθόντος, η περιουσιακή και κοινωνική κατάσταση και θέση των διαδίκων μερών και κυρίως του παθόντος κλπ.) και με δάση τους κανόνες της κοινής πείρας και λογικής, επιδικάσει χρηματική ικανοποίηση, κατά τις αρχές της ευλόγου αποζημίωσης, αν κρίνει ότι επήλθε σ' εκείνον που έχει αδικηθεί ηθική βλάβη (Γεωργιάδης, εις Γεωργιάδη - Σταθόπουλου, ό.π., στο άρθρο 932 αριθμ. 22, ΑΠ 103/1995 Δ 26.916, ΑΠ 197/1994 ΕλλΔνη 36.64, ΕφΘεσ 2569/1992 Αρμ 46.932), χωρίς να ταχθεί απόδειξη για την πρόκληση ή μη

ηθικής βλάβης (ΕφΑΘ 1537/1991 ΕλλΔνη 32.1095), καθώς και για το ύψος του επιδικαστέου ποσού (ΑΠ 1410/1986 ΝοΒ 35. 925).

Επειδή, εξάλλου, το δεδικασμένο της ποινικής απόφασης από την παραδοχή ή την απόρριψη της απόρριψη της πολιτικής αγωγής δεν καταλαμβάνει και την έννομη σχέση της αδικοπραξίας. Και τούτο γιατί το ποινικό Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία ν' αποφασίσει για την αδικοπραξία, ως έννομη σχέση του ιδιωτικού δικαίου. Επομένως, αν μετά την αποδοχή της πολιτικής αγωγής εγερθεί αγωγή για περαιτέρω αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση ενώπιον του πολιτικού Δικαστηρίου, το τελευταίο δεν θα προβεί απλώς στην εκκαθάριση των (περιουσιακών ή μη) ζημιών που γεννήθηκαν μετά την καταδικαστική απόφαση (αρθρ. 67 ΚΠΔ), αλλά θα δικάσει εκ νέου όλη την υπόθεση, μη δεσμευόμενο από την ποινική απόφαση, ως προς την ύπαρξη της αδικοπραξίας (βλ. σχετ. Δ. Κονδύλη, Το δεδικασμένον κατά τον ΚΠολΔ, έκδοση 1983, σελ. 73, Στ. Σταματόπουλο, στο ενημερωτικό σημείωμα κάτωθι της ΕφΠατρ 283/1984 Δ 15.742, Κ. Μπέη, ΝοΒ 16.108 επ.), ενόψει μάλιστα του ότι στον ΚΠολΔ δεν περιελήφθη διάταξη ανάλογη με εκείνη του άρθρου 12 της Πολιτικής Δικονομίας του 1835, η οποία καθιέρωνε το απαράδεκτο της εκ νέου ερεύνης του αυτού προδικαστικού ζητήματος εκ μέρους του πολιτικού Δικαστηρίου, εάν είχε ήδη αποφανθεί σχετικώς το ποινικό Δικαστήριο (βλ. σχετ. Κ. Μπέη, ΠολΔικ, στο άρθρο 321, σελ. 1306 επ. και τις εκεί περαιτέρω παραπομπές στη θεωρία).

Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, παρά την έκδοση της προαναφερομένης υπ' αριθμ. 1626/1993, τελεσιδικίου απόφασης του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης, που επιδίκασε στον τότε πολιτικώς ενάγοντα (και ήδη κυρίως ενάγοντα) την αιτηθείσα απ' αυτόν με επιφύλαξη, χρηματική ικανοποίηση, πρέπει να ταχθούν θέματα αποδείξεως: α) για τις συνθήκες τελέσεως της επιδικίου αδικοπραξίας, που δεν συνομολογούνται από τους κυρίως εναγομένους, καθώς και για τη νόμιμη ένσταση (αρθρ. 330 ΑΚ) περί του συντρέχοντος πταισματος του κυρίως ενάγοντος, που προέβαλαν οι κυρίως εναγόμενοι (βλ. τις προτάσεις τους).

Επειδή, περαιτέρω, από τα προαποδεικτικώς προσκομιζόμενα με επίκληση από τον κυρίως ενάγοντα δημόσια έγγραφα (αποφάσεις του Διευθυντού του ΙΚΑ), που δεν αμφισβητούνται από τους κυρίως εναγομένους, αποδεικνύονται τα κάτωθι:

Αμέσως μετά τον τραυματισμό του ο κυρίως ενάγων διακομίσθηκε στο ενταύθα Β' Νοσοκομείο του ΙΚΑ, όπου νοσηλεύθηκε επί 4μηνο περίπου (βλ. την υπ' αριθμ. 942/1987 Ιατροδικαστική Έκθεση), χωρίς έκτοτε να μπορέσει να εργασθεί, δεδομένου ότι ο ασφαλιστικός του φορέας (ΙΚΑ) με αλληπάλληλες αποφάσεις του Διευθυντού του χορηγεί σ' αυτόν αναπηρική σύνταξη. Ειδικότερα, με την υπ' αριθμ. 12920/1988 απόφαση κρίθηκε ανάπηρος σε ποσοστό 51%, λόγω μη πορωθέντος κατάγματος αριστερού αντιβραχίου, δυσλειτουργίας αριστ. άκρου χειρός, σπονδυλολισθήσεως των Α5 και Α6 σπονδύλων της Α.Μ.Σ.Σ., καταθλιπτικής αντιδραστικής συνδρομής, βαρηκοΐας κλπ. Η κατάσταση αυτή του κυρίως ενάγοντος εξακολούθησε υφισταμένη και την 3.5.1990, οπότε εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 3521 απόφαση που ενέκρινε τη συνταξιοδότηση του για περαιτέρω διάστημα. Στη συνέχεια, με την υπ' αριθμ. 10097/1991 απόφαση, κρίθηκε ανάπηρος σε ποσοστό 67%, ενώ περί τον Ιούλιο του 1993 η κατάσταση της υγείας του επιδεινώθηκε, αφού παρουσίασε «... Σπαστική ημιπάρεση αριστερά ...» εξακολουθούσας της βαρηκοΐας του «... άμφω ...» και της καταθλιπτικής συνδρομής. Για το λόγο αυτόν κρίθηκε ανάπηρος σε ποσοστό 80% και εγκρίθηκε η περαιτέρω συνταξιοδότησή του. Η ως άνω κατάσταση υφίστατο και τον Δεκέμβριο του 1993 (βλ. την υπ αριθμ. 4575/9.12.1993 απόφαση περί καταβολής συντάξεως λόγω βαριάς αναπηρίας). Περαιτέρω, περί τον Ιούνιο του 1991, επανεξετάσθηκε χωρίς να διαγνωσθεί βελτίωση. Αντιθέτως, κρίθηκε ότι «...χρήζει συμπαράστασης ετέρου προσώπου...» λόγω της συνεχιζόμενης «...σπαστικής ημιπάρεσης αριστερά συνεπεία παλαιάς κάκωσης Α.Μ.Σ.Σ...» (βλ. την υπ' αριθμ. 11762/14.6.1994 απόφαση). Τέλος, από την υπ' αριθμ. 12106/28.6.1995 απόφαση προκύπτει ότι εγκρίθηκε η συνταξιοδότησή του για το διάστημα από 1.6.1995 έως 31.5.1998, λόγω του ότι η κατάσταση της υγείας του παρέμεινε στάσιμη, μετά δε την πάροδο του ως άνω διαστήματος συνεστήθη η επανεξέτασή του.

Επειδή εκ των ανωτέρω δημοσίων εγγράφων, τα οποία όπως προαναφέρθηκε δεν αμφισβητούνται, το Δικαστήριο καταλήγει στην κρίση ότι η κάκωση που προκλήθηκε στον κυρίως ενάγοντα συνεπεία του επιδικίου ατυχήματος είναι βαρεία και τον κατέστησε ανίκανο για κάθε είδους εργασία κατά το επικαλούμενο στην κρινόμενη κυρία αγωγή χρονικό

διάστημα. Επομένως για τα περιστατικά αυτά (τα οποία άλλωστε δεν αμφισβητούν ειδικώς οι κυρίως εναγόμενοι - βλ. τις προτάσεις τους), δεν θα ταχθούν θέματα αποδείξεως. Επίσης, θέματα αποδείξεως δεν πρέπει να ταχθούν αναφορικώς με τις συνέπειες που είχε ο τραυματισμός του κυρίως ενάγοντος, στην οικογενειακή, κοινωνική και προσωπική του εν γένει ζωή, όπως αυτές εκτίθενται στο δικόγραφο της κύριας αγωγής, δεδομένου ότι οι κυρίως εναγόμενοι, οι οποίοι αντικρούουν ένα προς ένα όλους τους ισχυρισμούς του κυρίως ενάγοντος (βλ. τις προτάσεις τους), δεν αμφισβητούν ειδικώς τις συνέπειες αυτές και συνακόλουθα το Δικαστήριο συνάγει ομολογία περί των ανωτέρω περιστατικών (αρθρ. 261 ΚΠολΔ, βλ. σχετ. ΑΠ 1605/ 1992 ΕλλΔνη 35.430, ΕφΘεσ 872/1993 ΕλλΔνη 35.1716).

Επειδή, τέλος, πρέπει να ταχθούν θέματα αποδείξεως εις βάρος των παρεμπιπτόντως εναγόντων, αναφορικώς με την επικαλούμενη συνυπαιτιότητα του παρεμπιπτόντως εναγομένου για την πρόκληση του επιδίκου ατυχήματος, ενόψει της αρνήσεως του τελευταίου (βλ. τις προτάσεις του).

Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να εκδοθεί απόφαση περί αποδείξεων (άρθρο 341 §§ 1-3 ΚΠολΔ), προκειμένου οι προμνησθέντες διάδικοι ν' αποδείξουν με κάθε νόμιμο αποδεικτικό μέσο και με μάρτυρες (η εξέταση των οποίων συγχωρείται εν προκειμένω ενόψει των αποδεικτέων θεμάτων), τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν τους μη συνομολογούμενους, ούτε προαποδεικνυόμενους, ως άνω, ισχυρισμούς των.

Επειδή, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, ενόψει και των αποδεικτέων θεμάτων, η εξέταση των μαρτύρων θ' απαιτήσει πολύ χρόνο και οπωσδήποτε δεν θα καταστεί δυνατόν να περατωθεί σε μία συνεδρίαση (αρθρ. 406 § 1 ΚΠολΔ, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 § 14 του ν. 2207/1994). Επομένως, πρέπει να διεξαχθεί ενώπιον Εισηγητού, κατά τα οριζόμενα στο διατακτικό.

Για τους λόγους αυτούς,

Δικάζοντας αντιμωλία των διαδίκων.

Συνεκδικάζει τις αναφερόμενες στο σκεπτικό υπό στοιχ. α' (υπ' αριθμ. καταθέσεως: 10.370/1995) κυρία αγωγή και β' (υπ' αριθμ. καταθέσεως: 2963/1998) προσεπίκληση - παρεμπιπτούσα αγωγή.

Απορρίπτει την υπό στοιχ. (α) κυρία αγωγή, αναφορικώς με την 3η των δι' αυτής εναγομένων («Ε. ΑΕ»).

Συμψηφίζει την, μεταξύ του κυρίως ενάγοντος και της ως άνω κυρίως εναγομένης, δικαστική δαπάνη.

Αναβάλλει κατά τα λοιπά την έκδοση της οριστικής του αποφάσεως.

Υποχρεώνει τους λοιπούς διαδίκους, με κάθε νόμιμο αποδεικτικό μέσο και με μάρτυρες, ν' αποδείξουν τα εξής:

Α) Ο κυρίως ενάγων: 1) Ότι οι δύο πρώτοι των κυρίως εναγομένων είχαν προσληφθεί στο ενταύθα (5ο χιλιόμετρο της επ. οδού Θεσσαλονίκης - Ν. Μηχανιώνας) εργοτάξιο της εταιρίας κατασκευής πλακιδίων «Φ.-Γ.», προκειμένου να προβούν στη μεταφορά από ένα κτίριο του εργοστασίου αυτής και συγκεκριμένα τον 2ο όροφο και από ύψος 6 μέτρων στο έδαφος, πλην των άλλων αντικειμένων, και εντός ηλεκτροκινητήρας βάρους 600 περίπου κιλών, με τον υπ' αριθμ. κυκλοφορίας ΜΕ ... τηλεσκοπικό γερανό τύπου Thomas Smith ανυψωτικής ικανότητας 30 τόνων, του οποίου ο πρώτος εξ αυτών ήταν ιδιοκτήτης και ο δεύτερος χειριστής. Για την εκτέλεση δε του συγκεκριμένου έργου εβοηθούντο τόσο από τον ίδιο (κυρίως ενάγοντα), όσο και από άλλους τεχνίτες της ως άνω εταιρίας, διότι για να εκτελεσθεί η συγκεκριμένη μεταφορά έπρεπε το συρματόσχοινο του γερανού να διέλθει από μία οπή του 3ου ορόφου του κτιρίου και αφού ο ηλεκτροκινητήρας θ' ανυψωνόταν από τον 1ο στον 3ο όροφο, στη συνέχεια θα κατέβαινε στο έδαφος. Ενόψει δε του ότι δεν υπήρχε άμεση οπτική επαφή του χειριστή του γερανού (2ου των κυρίως εναγομένων) με το ανυψούμενο βάρος (ηλεκτροκινητήρα), είχε τοποθετηθεί ο ίδιος (κυρίως ενάγων) στον 3ο όροφο του κτιρίου και μεταβίβαζε τις εντολές που ελάμβανε (να καθοριστεί από ποιον) στον ως άνω χειριστή του γερανού, μέσω αλλού συναδέλφου του (τεχνίτη), ο οποίος είχε άμεση οπτική επαφή με τον χειριστή.

2) Ότι οι ανωτέρω εναγόμενοι, προτού προβούν στην ανύψωση του συγκεκριμένου ηλεκτροκινητήρα, δεν έλεγξαν εάν το συρματόσχοινο αναρτήσεως του βαρούλκου του τηλεσκοπικού γερανού ήταν σε καλή κατάσταση, ώστε να αντέξει στην ανύψωση βάρους 600

περίπου κιλών, αλλ' αντιθέτως προέβησαν στην ανύψωση αυτού (του ηλεκτροκινητήρα) χωρίς προηγούμενο έλεγχο, με αποτέλεσμα να σπάσει, καθ' ον χρόνο ο ηλεκτροκινητήρας αιωρείτο στο κενό, το συρματόσχοινο που συγκρατούσε τον «παπαγάλο» (εξάρτημα του γερανού), λόγω των πολλών εξωτερικών οξειδώσεων των κλώνων αυτού, να πέσει ο «παπαγάλος» κάτω και το συρματόσχοινο να τον πλήξει με δύναμη στο κεφάλι, στο αριστερό άνω άκρο, στην αριστερή κλείδα και στον αυχένα, τραυματίζοντας τον σοβαρώς.

Β) Οι δύο πρώτοι των κυρίως εναγομένων: Ότι, συνυπαίτιος για τον τραυματισμό του είναι ο κυρίως ενάγων, διότι αφενός στεκόταν μέσα από το κιγκλίδωμα της προαναφερομένης οπής και μάλιστα προς την πλευρά της μπίγας του γερανού, αφετέρου στηριζόταν από το χαλαρό συρματόσχοινο του γερανού, που συγκρατούσε τον ηλεκτροκινητήρα, με κίνδυνο να τραυματισθεί αν έσπαζε το τελευταίο, όπως πράγματι συνέβη.

Γ) Οι παρεμπιπτόντως ενάγοντες: 1) Ότι ο παρεμπιπτόντως εναγόμενος κατήρτισε σύμβαση εργολαβίας με την εταιρία «Φ.-Τ.», δυνάμει της οποίας ανέλαβε την υποχρέωση, έναντι αμοιβής, να προβεί στην αποσυναρμολόγηση και μεταφορά στο ισόγειο του κτιρίου των εγκαταστάσεων της ως άνω εταιρίας ύψους 20 περίπου μέτρων, διαφόρων μηχανημάτων, τα οποία βρισκόταν σε τρεις ορόφους αυτού, παρά το ότι δεν είχε σχετική εμπειρία, δεδομένου ότι η κύρια εργασία του είναι «επικαλύψεις στεγών και μονώσεις».

2) Ότι, για την εκτέλεση της μεταφοράς αυτής, χρησιμοποιήθηκε ο προαναφερόμενος γερανός, ιδιοκτησίας του πρώτου, χειριζόμενος από τον δεύτερο εξ αυτών, τον οποίο είχαν μισθώσει στην ως άνω εταιρία («Φ.-Τ.»).

3) Ότι πρόσβαση του γερανού εντός του κτιρίου δεν υπήρχε και για το λόγο αυτόν ο δεύτερος εξ αυτών (χειριστής) τον στάθμευσε σε απόσταση 25 μέτρων απ' αυτό, αναπτύσσοντας τον τηλεσκοπικό του βραχίονα σε ύψος 40 μέτρων, μαζί με την προσθήκη μήκους 6 μέτρων που χρησιμοποιήθηκε, έτσι ώστε να καλύψει τη μεσολαβούσα απόσταση των 25 μέτρων που τον χώριζε από το κτίριο και να φτάσει στο άκρο, όπου υπήρχε η τροχαλία με τα συρματόσχοινα ανυψώσεως, που κατέληγαν στο γάντζο συγκρατήσεως του βάρους κατακορύφως, επάνω από το δώμα του κτιρίου. Κατ' αυτόν όμως τον τρόπο η ανυψωτική δύναμη του γερανού, που είναι συνάρτηση του ύψους και της μεσολαβούσας αποστάσεως μεταξύ του οχήματος επί του οποίου βρίσκεται και της καθέτου, η οποία αρχίζει από το απώτατο σημείο του παρεκτάματος του βραχίονα και καταλήγει στο έδαφος, μειώθηκε στα 500 κιλά. Και τούτο γιατί, όσο ο βραχίονας ανυψώνεται και όσο λαμβάνει κλίση απομακρυνόμενος από το όχημα επί του οποίου είναι στερεωμένη η βάση του γερανού, τόσο απομακρύνεται το κέντρο βάρους από το όχημα, με αποτέλεσμα την ανάλογη μείωση της ανελκυστικής του ικανότητας, αφού πλέον κινδυνεύει ν' ανατραπεί ο γερανός με την απομάκρυνση του ελκομένου βάρους από τη βάση του. Το γεγονός δε αυτό το είχαν γνωστοποιήσει αμφότεροι στον παρεμπιπτόντως εναγόμενο, ενώ και ο μηχανικός της «Φ.-Τ.», ονόματι Τ.Μ., του είχε επιστήσει την προσοχή αναφορικός με τη μειωμένη (το πολύ μέχρι των 500 κιλών) ικανότητα ανελκύσεως του γερανού στη θέση όπου, εκ των πραγμάτων, βρισκόταν, μάλιστα δε του έδωσε την εντολή να αποσυναρμολογήσει τον απορροφητήρα που επρόκειτο να μεταφέρει σε δύο κομμάτια και να κατεβάσει χωριστά τον ηλεκτροκινητήρα και χωριστά την όλη κατασκευή του απορροφητήρα.

4) Ότι, παρά τις ανωτέρω επισημάνσεις, ο παρεμπιπτόντως εναγόμενος, την 6.4.1987, εκμεταλλευόμενος την απουσία του πρώτου εξ αυτών (παρεμπιπτόντως εναγόντων), αλλά και του προμνησθέντος μηχανικού της «Φ.-Τ.» και αποσκοπώντας στην εξοικονόμηση χρόνου και δαπάνης, εις βάρος της ασφαλούς περατώσεως του υπ' αυτού αναληφθέντος έργου, προσπάθησε να μεταφέρει, από τον 3ο όροφο του ανωτέρω κτιρίου στον 2ο όροφο αυτού, το ως άνω μηχάνημα και ειδικότερα έναν απορροφητήρα με τον κινητήρα του, συνολικού βάρους 1.000 κιλών, χωρίς να τον αποσυναρμολογήσει, ως όφειλε ενόψει των προηγηθεισών επισημάνσεων, ώστε να μοιραστεί το βάρος στα δύο. Πέραν τούτων ο απορροφητήρας αυτός, που ήταν στερεωμένος στο δάπεδο από λαμαρίνα του 3ου ορόφου, έπρεπε να αποσυναρμολογηθεί και αφού θα περνούσε από τα δάπεδα των υποκειμένων ορόφων, στη συνέχεια θα έφτανε στο έδαφος. Προς τούτο στην ταράτσα του κτιρίου ανοίχθηκε μία οπή, η οποία γύρω-γύρω είχε σιδερένιο κιγκλίδωμα, για να διέλθει απ' αυτήν το συρματόσχοινο του γερανού, ενώ σε κάθε υποκείμενο όροφο οι βοηθοί εκπληρώσεως του παρεμπιπτόντως εναγομένου θα έκοβαν περιμετρικώς με οξυγόνο τα σίδηρα με τις λαμαρίνες που

αποτελούσαν το δάπεδο εκάστου ορόφου, έτσι ώστε να χωράει ο απορροφητήρας και να φτάνει στον αμέσως κατώτερο όροφο. Όμως, το κόμημο του δαπέδου δεν έγινε περιμετρικώς, γύρω από το μηχάνημα, αλλά, αφού οι ανωτέρω έκοβαν κυκλικώς μόνο ένα μέρος του δαπέδου, άφηναν το υπόλοιπο δάπεδο (που δεν είχε κοπεί) να υποχωρήσει, συμπαρασυρόμενο από το βάρος του μηχανήματος. Η απότομη όμως υποχώρηση του δαπέδου υπό το βάρος του μηχανήματος, τη στιγμή που τα συρματόσχοινα που το συγκρατούσαν ήσαν χαλαρά, είχε σαν αποτέλεσμα αφενός την πολλαπλή αύξηση του βάρους του μηχανήματος, λόγω της πτώσεώς του και της βαρύτητας, αφετέρου τον κραδασμό του γερανού που βρισκόταν έξω από το κτίριο και του οποίου ο χειριστής (2ος των παρεμπιπτόντως εναγόντων) δεν είχε οπτική επαφή με τον χώρο της εργασίας, διότι μεσολαβούσε ένα κτίριο ύψους 20 μέτρων, δεχόταν δε εντολές για τον τρόπο ενεργείας του από τον παρεμπιπτόντως εναγόμενο, ο οποίος στεκόταν στην ταράτσα του κτιρίου, έτσι ώστε να έχει οπτική επαφή τόσο με τον χειριστή του γερανού όσο και με μέλη του συνεργείου του, που εργαζόταν τρία μέτρα κάτω από την ταράτσα, ήτοι στο δάπεδο του 3ου ορόφου.

5) Ότι, συνεπεία των ανωτέρω παραλείψεων του παρεμπιπτόντως εναγομένου, προκλήθηκε κραδασμός του γερανού και έσπασε το βοηθητικό συρματόσχοινο, που συγκρατούσε την τελευταία προέκταση του βραχίονα του γερανού (επίτονος), χωρίς να υποστούν ζημιά τα συρματόσχοινα που συγκρατούσαν το βάρος, πλην όμως από το απότομο και βίαιο τέντωμα των συρματόσχοινων συγκρατήσεως του βάρους, που είναι διαφορετικά από τον προαναφερόμενο, τραυματίστηκε ο κυρίως ενάγων, ο οποίος κατ' εντολήν του παρεμπιπτόντως εναγομένου, που ήταν εργοδότης του και τον προέστησε στη συγκεκριμένη εργασία, στεκόταν μέσα από το κιγκλίδωμα της οπής και μάλιστα προς την πλευρά της μπίγας του γερανού, στηριζόμενος από το, έως τότε, χαλαρό συρματόσχοινο του γερανού, που συγκρατούσε το μηχάνημα, το οποίο τελικώς τον έπληξε και τον τραυμάτισε, ως ανωτέρω σημειώνεται.

[Κατ' εφαρμογήν της διατάξεως του άρθρου 72 ΚΠολΔ, ο έχων αξίωση αποζημιώσεως έναντι οφειλέτου ασφαλισμένου για αστική ευθύνη και αδρανούντος να επιδιώξει την ικανοποίηση της αξιώσεώς του επί το ασφάλισμα σε περίπτωση επελεύσεως του ασφαλιστέου κινδύνου, μπορεί να στραφεί πλαγιαστικώς κατά του ασφαλιστού υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 72 ΚΠολΔ και χωρίς προηγούμενη της αγωγής καταβολή. Επίσης, αν ο ασφαλισμένος είχε εγείρει, κάτι τη διάρκεια της κυρίας δίκης περί αποζημιώσεως του τρίτου ζημιωθέντος από αυτοκίνητο, παρεμπιπτούσα αναγνωριστική αγωγή εναντίον της ασφαλιστικής εταιρίας η οποία αμφισβητεί την υποχρέωσή της προς κάλυψη της αστικής του ευθύνης και γίνει δεκτή αυτή με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, ο ζημιωθείς, ως έχων έννομο μπορεί κατόπιν να ασκήσει πλαγιαστικώς την καταψηφιστική αγωγή του ασφαλισμένου εναντίον της ασφαλιστικής εταιρίας, εφόσον ο ασφαλισμένος αδρανή να ασκήσει αυτήν (ΕφΑθ 4868/1992 ΕΕμπΔ 1993.97).

Από τη σύγκριση του χρόνου παραγραφής της αξίωσης του ζημιωθέντος τρίτου κατά του ασφαλιστή και των άλλων υπευθύνων προσώπων, προκύπτει ότι ο πρώτος σε περίπτωση παραγραφής της κατά του ασφαλιστή αξιώσεώς του (άρθρο 10 § 2 ν. 489/1976) μπορεί να ασκήσει κατ' αυτού πλαγιαστικά την από τη σύμβαση ασφαλίσεως αξίωση του ασφαλισμένου κατά του ασφαλιστή εφόσον η τελευταία υπόκειται σε τριετή παραγραφή, κατά το άρθρο 195 ΕμπΝ. Απαραίτητη όμως προϋπόθεση για την έγερση της πλαγιαστικής αυτής αγωγής είναι γένεση της αξιώσεως του ασφαλισμένου κατά του ασφαλιστή, η οποία γένεση, κατά την κρατούσα και ορθότερη άποψη, επέρχεται όταν ο τρίτος που ζημιώθηκε επιδώσει στον ασφαλισμένο τη σχετική αγωγή που ενεργοποιεί την ευθύνη του, γιατί από τότε πραγματώνεται η ασφαλιστική περίπτωση (κίνδυνος), έστω και αν ακόμα δεν έχει συγκεκριμενοποιηθεί, με δικαστική διάγνωση ή εξώδικο καθορισμό, το ύψος της αξιώσεως του τρίτου του ζημιωθέντος (ΕφΑθ 2152/1990 ΕΕμπΔ 1991.287, Αθ. Κρητικός, Αποζημίωση από τροχαία αυτοκινητικά ατυχήματα, έκδ. 1987, σ. 402, Α. Φλούδας, Αστική ευθύνη εξ αυτοκινητικών ατυχημάτων, έκδ. 1987, σ. 228, ΕφΑθ 6132/1982 ΕΕμπΔ 1983.290).]

Φ. Ο.